

Sygn. akt II Kp 88/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2014r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Magdalena Kuczka

Protokolant: Ewelina Zachilska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie Z. K.

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 297 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek zażalenia pokrzywdzonego Powiatowego Urzędu Pracy w D. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie z dnia 24 grudnia 2013r. sygn. 1 Ds. (...) w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa

na podstawie art. 465 § 2 k.p.k.

postanowił:

zażalenia pokrzywdzonego Powiatowego Urzędu Pracy w D. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie z dnia 24 grudnia 2013r. sygn. akt 1 Ds. (...) w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa nie uwzględnić i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie z dnia 24 grudnia 2013r. odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie 1 Ds. (...) dotyczącej przedłożenia w dniu 6 listopada 2007r. w D. podrobionych dokumentów w postaci faktur na zakup przedmiotów służących prowadzeniu działalności gospodarczej i wyłudzeniu na ich podstawie pieniędzy w kwocie 13.200 zł w ramach środków z funduszu pracy od Starosty (...), to jest o czyn z art. 297 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż pismem z dnia 30 kwietnia 2013r. PUP w D. zawiadomił o tym, że M. K. (1) dokumentując zakupy materiałów służących do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie brukarstwa przedłożył podrobione faktury, aby nimi wykazać rozdysponowanie środków udzielonych mu z funduszu pracy w wysokości 13.200 zł. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie wskazał, iż w innym prowadzonym postępowaniu przygotowawczym stwierdzono, że podrobienia dokonał zięć M. K. (2) bez jego wiedzy, a tak przygotowane dokumenty zostały przedłożone przez M. K. (2) w PUP. W ocenie Prokuratora nie sposób jednoznacznie ustalić, czy M. K. (2) składając dokumenty przekazane przez H. G. miał kierunkowy zamiar dokonania ww. czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie w ustawowym terminie zażalenie wniósł Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w D. nie zgadzając się z decyzją Prokuratora i wniósł

o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia. W złożonym środku zaskarżenia skarżący zarzucił błędne przyjęcie przez Prokuratora faktów, iż w sprawie brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę jego wydania. Skarżący wskazał, iż nie zgadza się z decyzją Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie i jego uzasadnieniem, gdyż faktyczne przestępstwo popełnione przez M. K. (2) polegało na posłużeniu się sfałszowanymi dokumentami w celu rozliczenia przyznanych na podstawie umowy nr (...) zawartej w dnia 18 października 2007r.

środków finansowych Funduszu Pracy w kwocie 13.200 zł, co spełnia przesłanki art. 297 § 1 k.k. W ocenie skarżącego M. K. (2) posiadał wiedzę kiedy i od kogo zakup został zrealizowany i nie można uznać za zgodne z prawdą twierdzeń M. K. (2), że do przedłożenia w PUP w D. rzetelnych dokumentów wymagana jest specjalistyczna wiedza z zakresu prowadzenia dokumentacji firmy. Podniósł nadto, iż w przypadku niezgodności treści faktur z faktycznym stanem M. K. (2) nie powinien nierzetelnych, nieautentycznych faktur przedkładać celem rozliczenia przyznanej pomocy, a posługując się sfałszowanymi fakturami i przedkładając je do rozliczenia otrzymanej pomocy ponosi za to pełną odpowiedzialność. Zdaniem pokrzywdzonego analiza dokumentów przedłożonych w PUP do rozliczenia przyznanych środków w dniu 6 listopada 2007r. oraz na etapie składania wyjaśnień w dniu 9 maja 2013r. wykazuje rozbieżności pomiędzy ilością podmiotów, u których rzekomo nabył sprzęt w ramach udzielonej pomocy. Skarżący podniósł nadto, iż istniejące relacje rodzinne między M. K. (2) a H. G. pozwalają przyjąć, że M. K. (2) posiadał wiedzę odnośnie prowadzenia bądź nie działalności gospodarczej przez H. G.. Podano, iż H. G. nie mógł jako przedsiębiorca zakupić sprzętów w dniu 25 października 2007r., skoro w dniu 24 sierpnia 2007r. zakończył prowadzenie działalności gospodarczej.

Prokurator Rejonowy w Dzierżoniowie przekazując Sądowi Rejonowemu w D. akta sprawy 1 Ds. (...) wraz z zażaleniem pokrzywdzonego wniósł o nieuwzględnienie środka zaskarżenia i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia. Wskazano, iż zarzuty podniesione przez skarżącego nie zasługują na uwzględnienie, bowiem z przeprowadzonych czynności sprawdzających wynika, że mimo podnoszonej przez pokrzywdzonego okoliczności (koligacji rodzinnych) M. K. (2) nie miał świadomości tego, że przedstawione przez niego dokumenty nie są autentyczne.

W ocenie Sądu zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podzielić należy w szczególności ustalenia dokonane przez prokuratora na podstawie zgromadzonego materiału, że M. K. (2) z dniem 5 listopada 2007r. rozpoczął działalność gospodarczą w zakresie wykonywania robót budowlanych wykończeniowych. W dniu 18 października 2007r. ww. zawarł umowę nr (...) o przyznanie bezrobotnemu środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości 13.200 zł. W celu udokumentowania poniesionych wydatków, zgodnie z zapisem § 4 pkt 4, M. K. (2) zobowiązał się do przedłożenia kserokopii rachunków, faktur (oryginałów do wglądu) wraz z dowodami wpłaty, dokumentujących wydatkowanie przyznanej kwoty w terminie do dnia 9 listopada 2007r. w PUP w D., co też zostało przez niego uczynione w dniu 6 listopada 2007r. (poprzez przedłożenie faktury VAT nr (...) z dnia 25 października 2007r. oraz faktury VAT (...) z dnia 27 października 2007r.). W czynnościach związanych z zakupem sprzętu (zagęszczarki, narzędzi i komputera) pomagał mu H. G., który przekazał M. K. (2) faktury za zakupiony sprzęt. W dniu 11 lutego 2013r. M. K. (2) zgłosił się w PUP w D. celem wydania oryginału świadectwa pracy oraz oryginału ukończenia kursu. Z tych względów nastąpiła konieczność rozliczenia umowy i pracownik PUP musiał zweryfikować całą dokumentację. W trakcie weryfikacji okazało się przedłożone przez M. K. (2) faktury wymagają potwierdzenia zapłaty i z tych względów skarżący w dniu 14 lutego 2013r. wystosował pisma do firm na nich widniejących jako wystawcy, z prośbą o potwierdzenie otrzymania zapłaty od M. K. (2). Skarżący uzyskał informacje, iż ww. faktury VAT zostały podrobione.

Z tych względów wszczęte zostało dochodzenie w zakresie podrobienia dwóch faktur VAT, jednakże prowadzone postępowanie wykazało, iż czynów tych dopuścił się H. G.. W trakcie prowadzonego postępowania przygotowawczego – 1 Ds. (...) H. G. wyjaśnił, iż dokonał podrobienia dwóch faktur VAT, które zostały następnie przedłożone przez M. K. (2) w PUP.

Zgodnie z art. 297 § 1 k.k. kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego,

instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Czynność sprawcza polega na przedłożeniu podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia. Wydaje się, że omawiany czyn zabroniony można popełnić wyłącznie przez działanie. Przedkładaniem są zachowania polegające na składaniu dokumentu lub oddaniu do przejrzenia, oceny itd. Jest przedkładaniem także występowanie z dokumentami lub oświadczeniami w stosunku do organu lub osoby. Czyn zabroniony ma charakter powszechny. Strona podmiotowa obejmuje umyślność w postaci zamiaru bezpośredniego. Omawiany występki ma charakter kierunkowy, znamieny celem.

Z art. 286 § 1 k.k. wynika, że przestępstwo oszustwa popełnia ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Określony w powołanym wyżej przepisie występki jest również przestępstwem umyślnym zaliczanym do tzw. celowościowej odmiany przestępstw kierunkowych. Ustawa wymaga, aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel, którym w przypadku oszustwa jest uzyskanie korzyści majątkowej. Sprawca podejmując działania musi mieć, zatem wyobrażenie pożądanej dla niego sytuacji, która stanowić ma rezultat jego zachowania. Zamiar bezpośredni winien obejmować zarówno cel, jak i sam sposób działania zmierzający do realizacji tego celu. Sprawca musi chcieć takiego właśnie sposobu działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i cel ten musi stanowić punkt odniesienia każdego ze znamion przedmiotowych przestępstwa (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.01.2004 roku, IV KK 192/03).

Tak więc działaniu sprawcy w chwili popełnienia ww. czynów zabronionych musi towarzyszyć zamiar bezpośredni, a takiego elementu strony podmiotowej nie sposób wykazać w sposób dostateczny w omawianym przypadku.

Z kserokopii zeznań M. K. (2) wynika, iż „zagęszczarkę i inne towary opisane w tych fakturach zakupiłem od mojego zięcia H. G. (...). On mi wtedy przywiózł towary zakupione od firmy (...) a potem dał mi fakturę wystawioną na moją firmę. Ja nie sprawdzałem tego dokładnie” (karta 19). Odnośnie zakupu zagęszczarki świadek ten zeznał, iż została ona przywieziona przez kuriera i „był przy tym mój zięć i to on zabrał wtedy tą fakturę. On później mi ją dał i ja te wszystkie dokumenty zaniósłem do PUP” (karta 19).

Przesłuchana na te okoliczności H. K. w postępowaniu przygotowawczym Ds. (...) potwierdziła, iż to H. G. robił wszystkie zakupy M. K. (2). Podała, iż „gdy doszło do podpisania w Urzędzie umowy i rozliczenia się z dokumentacją to zięć przygotował nam wszelkie faktury, które następnie ja z mężem złożyłam (...). Ja nie sprawdzałam tych faktur, bo zaufałam zięciowi. Ja mu przekazywałam na zakup tych towarów pieniądze które dawałam mu do ręki i nie pamiętam teraz jakie to były kwoty a on następnie dawał nam zakupiony towar. Ja ani mój mąż nie wiedzieliśmy, że coś jest nie w porządku z tymi fakturami” (karta 20).

Z kserokopii wyjaśnień H. G., złożonych w toku postępowania przygotowawczego w sprawie 1 Ds. (...) wynika, iż podrobione faktury zostały wpisane „na moje potrzeby” (karta 33-34). Potwierdził, iż wykonywał na prośbę M. K. (2) zakup towarów z uzyskanej przez niego dotacji z PUP w D.. Wyjaśnił, iż „teściowi przekazałem faktury, na których jako nabywca towaru widniał on, a nie firma (...), jak to faktycznie było. Dzięki takiemu zabiegowi zyskałem różnicę wynikłą pomiędzy faktyczną ceną towaru w w/w firmach, a ceną towaru, jaka ujęta została na fakturach, które trafiły do PUP w D. (...). **Teściowie nie wiedzieli nic na temat tego zabiegu, którego się dopuściłem. To był jedynie mój pomysł i nikomu o nim nie mówiłem**” (karta 34).

W świetle powyższych okoliczności brak jest uzasadnionych podstaw do wyprowadzenia wniosku, by w dniu przedłożenia przez M. K. (2) dwóch faktur VAT, zdawał sobie sprawę z faktu, iż są one podrobione i chciał w ten sposób wyłudzić kwotę w wysokości 13.200 zł. Tym bardziej, że poczynione ustalenia nie wykazały ani nawet nie uprawdopodobniły tego, aby M. K. (2) wiedział o poczynaniach H. G., przeciwnie wskazują na to, iż on sam został wprowadzony przez niego w błąd co do autentyczności przekazanych mu dokumentów.

Mając na uwadze powyższe, w przeciwieństwie do twierdzeń zażalenia, uzyskany

w postępowaniu sprawdzającym materiał nie daje podstaw do przyjęcia, aby M. K. (2) przedkładając w PUP dokumenty m.in. w postaci dwóch ww. faktur VAT, wiedział, że zostały one podrobione przez H. G..

Wskazać należy również, iż organy ścigania prowadzące czynności sprawdzające wykazały się wymaganą inicjatywą w zakresie poszukiwania materiałów, które nie dały podstaw do prowadzenia postępowania przygotowawczego w tej sprawie. Wskazana zaś w treści zażalenia z dnia 3 stycznia 2014r. więź rodzinna łącząca M. K. (2) i H. G. jakkolwiek oczywista, obecnie dokonanych ustaleń nie jest w stanie zmienić.

Z tych wszystkich względów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, Sąd orzekł jak w sentencji.